

POSTIMERKKINÄYTTELYIDEN YLEISSÄÄNNÖT

1. NÄYTTELYT

Nämä säännöt toimivat Suomessa järjestettävien postimerkinäyttelyiden yleissääntöinä.

Näyttelyn järjestäjätahon (myöhemmin näyttelytoimikunta) on aina laadittava näyttelylle erityissäännöt. Niiden on oltava sopusoinnussa näiden yleissääntöjen kanssa. Arvostelunäyttelyiden erityissäännöt hyväksyy Suomen Filatelistiliiton (myöhemmin liitto) hallitus.

FIP:n yleisiä näyttelysääntöjä (GREX) noudatetaan niissä tilanteissa, joita ei voi ratkaista näiden yleissääntöjen tai näyttelyn erityissääntöjen perusteella.

Suomalaisen filatelian edistämissäätiö (myöhemmin säätiö) tukee Suomessa järjestettäviä pohjoismaisia, kansallisia ja alueellisia näyttelyitä taloudellisesti. Tuella on omat reunaehdot, jotka selviävät säätiön omista dokumenteista. Tuen hakemiseksi näyttelytoimikunnan on otettava yhteyttä säätiön asiamieheen hyvissä ajoin ennen näyttelyä.

1.1. Pohjoismaiset näyttelyt

Pohjoismaisia näyttelyitä varten on olemassa omat, pohjoismaisten liittojen yhteisesti hyväksymät säännöt. Näiden yleissääntöjen kohdat 1-4 koskevat myös Suomessa järjestettäviä pohjoismaisia näyttelyitä.

1.2. Kansalliset näyttelyt

Kansallisten näyttelyiden kilpailuluokkien laajuus tulee olla vähintään 300 kehystä. Erityisalojen näyttelyt (esimerkiksi aihe- tai nuorisonäyttely) voivat olla kehysmäärältään tätä pienempiä.

1.3. Alueelliset näyttelyt

Alueellisten näyttelyiden kilpailuluokkien laajuus tulee olla vähintään 100 kehystä. Näyttelyn rajausta tulee kirjata näyttelyn erityissääntöihin. Rajaavana tekijänä voi olla esimerkiksi osallistujien tai kokoelmien aiheiden maantieteellinen alue taikka osallistuvien kokoelmien aiemmin saatu pistemäärä.

1.4. Kerhonäyttelyt

Kerhonäyttelyiden laajuudelle ei aseteta määrällistä rajaa. Kerhonäyttelyissä on noudatettava näitä yleissääntöjä, jos näyttelyssä on arvosteltavia kilpailuluokkia.

2. NÄYTTEILLEASETTAJAT

Edellytyksenä Suomessa järjestettäviin pohjoismaisiin ja kansallisiin näyttelyihin osallistumiselle on Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan tai Islannin filatelistiliiton jäsenyys. Järjestäjäorganisaatiolla on oikeus kutsua muiden näyttelyn henkeen

soveltuvien kerhojen tai tahojen jäseniä mukaan näyttelyyn. Tästä on oltava maininta näyttelyn erityissäännöissä.

Alueelliset ja kerhonäyttelyt ovat avoimia kaikille näyttelyn erityissäännöissä ilmoitetuille keräilijöille. Näyttelytoimikunta ratkaisee itse, halutaanko näyttelyyn mukaan näytteilleasettajiä myös ulkomailta, esimerkiksi ulkomaisista ystävyyskerhoista.

3. NÄYTTELYLUPA

Liiton hallitus myöntää luvan arvostelunäyttelyn järjestämiseksi. Kerhonäyttelyt eivät tarvitse lupaa, ilmoitus asiasta liitolle riittää. Lupa on anottava alla mainittujen aikarajojen puitteissa.

Myöntäessään kansallisen näyttelyn järjestämisluvan liiton hallitus nimeää samassa yhteydessä tuomariston puheenjohtajan. Hän toimii näyttelyä valmisteltaessa liiton koordinaattorina, jonka tehtävänä on valvoa näiden yleissäntöjen noudattamista sekä neuvoa järjestäjäorganisaatiota tuomariston toimintaan liittyvissä järjestelyissä.

Lupahakemus pohjoismaista näyttelyä varten on jätettävä liitolle viimeistään kolme vuotta ennen aiottua näyttelyä.

Hakemus kansallisen näyttelyn järjestämiseksi toimitetaan liitolle vähintään kaksi vuotta ja alueellisen näyttelyn järjestämiseksi vuosi ennen aiottua näyttelyä.

Hakemuksessa on mainittava ainakin seuraavat tiedot:

- näyttelyn nimi sekä aiottu järjestämisaika ja -paikka,
- järjestävä kerho yhteystietoineen,
- mukaan otettavat näyttelyluokat,
- osallistumisoikeuden omaavat tahot (pohjoismaisessa ja kansallisessa näyttelyssä maat ja/tai yhdistykset, alueellisessa näyttelyssä rajaukset).

Näyttelyn ajankohtaa valittaessa näyttelytoimikunnan on pidettävä huolta siitä, ettei näyttely osu liian lähelle vuotuista pohjoismaista näyttelyä.

Näyttelytoimikunnan on lähetettävä liitolle ehdotuksensa arvostelunäyttelyn erityissäännöiksi viimeistään vuosi ennen näyttelyn avaamista, kerhonäyttelyissä kuitenkin kolme kuukautta ennen näyttelyn avaamista.

4. MAINONTA

Näyttelyn ohjelmassa ja sitä koskevassa mainonnassa on mainittava, että näyttely järjestetään yhteistyössä liiton kanssa.

Liiton Filatelisti-lehti julkaisee tietoja näyttelystä näyttelytoimikunnan tuottaman ja toimittaman aineiston pohjalta. Näyttelyn erityissäännöt ja ilmoittautumislomake tai linkki niihin julkaistaan liiton Internet-sivuilla.

Korvauksena näyttelylle myöntämästään näyttelyluvasta liitto on oikeutettu maksuttomaan 1/1 sivun ilmoitukseen näyttelyluettelossa ja maksuttomaan näyttelyosastoon.

5. KUTSUTTUJEN OSASTO

Kaikissa näyttelyissä voi olla kutsuttuja kokoelmia varten osasto, joka voidaan nimetä esimerkiksi "A KUTSUTUT KOKOELMAT".

Kutsuttuja kokoelmia ei arvostella. Kutsuttujen osastoon voidaan sijoittaa esimerkiksi postihallintojen, postimuseoiden, painotalojen tai postimerkkitaiteilijoiden ja -kaivertajien kokoelmia, näyttelyyn nimitettyjen tuomareiden, tuomariharjoittelijoiden, tuomariston sihteerin sekä eksperttien kokoelmia taikka muita poikkeuksellisen merkittäviä tai erityisen kiinnostavia kokoelmia.

6. ARVOSTELUOSASTO

Arvosteltavat kokoelmat sijoitetaan näyttelyn arvosteluosastoon, joka muodostuu yhdestä tai useammasta luokasta:

B ARVOSTELUOSASTO

1. Mestari luokka (vaihtoehto vain kansallisissa näyttelyissä)
2. Kilpailuluokat
  - a) perinteisen filatelian luokka
  - b) postihistorian luokka
  - c) ehiöfilatelian luokka
  - d) leimamerkkiluokka
  - e) lentoposti- ja astrofilatelian luokka
  - f) aihefilatelian luokka
  - g) avoimen filatelian luokka
  - h) maksimifilatelian luokka
  - i) postikorttiluokka
  - j) kirjallisuusluokka
  - k) nuorisofilatelian luokka
    - ikäryhmä A (10-15-vuotiaat)
    - ikäryhmä B (16-18-vuotiaat)
    - ikäryhmä C (19-21-vuotiaat)

Kansallisissa näyttelyissä voi arvosteluosastossa olla mestari luokka, jossa mukana olevat kokoelmat kilpailevat näyttelyn suuresta palkinnosta (Grand Prix). Vaihtoehtoisesti mestari luokka voidaan jättää pois ja suuri palkinto annetaan näyttelyn parhaalle kilpailuluokkien kokoelmalle.

Mestari luokkaan kuuluu kokoelma, joka on viimeisen kymmenen vuoden aikana saanut kolmena eri kalenterivuonna vähintään 90 pisteen tuloksen kansallisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä. Kokoelma ei palaa kilpailuluokkaan, jos se on esitetty vähintään kerran vanhojen mestari luokkaan pätevyitymissääntöjen perusteella.

Jos näyttelyssä ei ole mestari luokkaa, näyttelyn parhaan kokoelman palkinto (Grand Prix) myönnetään sille kokoelmalle, joka on saanut näyttelyn korkeimman pistemäärän. Jos kaksi tai useampi kokoelma saa saman korkeimman pistemäärän, tuomari sto äänestää voittajasta.

Mestari luokan tai näyttelyn parhaan kokoelman palkinnon kansallisessa, pohjoismaisessa tai kansainvälisessä näyttelyssä viimeisen viiden kalenterivuoden aikana voittanut kokoelma ei voi osallistua arvosteluosastoon.

Kirjallisuusluokassa näytteille asetettavien monografioiden (käsikirjat ja erikoistutkimukset) tulee olla julkaistu viiden näyttelyvuotta edeltäneen kalenterivuoden aikana. Muiden kirjallisuuskohteiden (yleisluettelot ja aikakausjulkaisut) tulee olla julkaistu kahden näyttelyvuotta edeltäneen kalenterivuoden aikana.

Arvosteluosaston kokoelmat sijoitetaan näyttelyluokkiin ja arvostellaan FIP:n GREV- ja GREX-sääntöjen mukaan.

Nuorisoluokkaan osallistuvien näytteilleasettajien ikä määräytyy näyttelyvuoden tammikuun 1. päivän mukaan.

7. KEHYSMÄÄRÄT

Arvosteluosastossa kunkin kokoelman kehysmäärä on vähintään yksi ja korkeintaan kahdeksan kehystä. Tästä säännöstä poiketaan seuraavissa luokissa:

- mestariluokassa kokoelman laajuus on 5-10 kehystä,
- nuorisoluokan ikäryhmän A kokoelman laajuus on 1-3 kehystä,
- nuorisoluokan ikäryhmän B kokoelman laajuus on 1-4 kehystä,
- nuorisoluokan ikäryhmän C kokoelman laajuus on 1-5 kehystä.

8. NÄYTTelyn TUOMARISTO JA EKSPERTTIRYHMÄ

Kansallisen näyttelyn tuomaristoon on nimitettävä riittävä määrä (yleensä 8-10) tuomareita, jotta tuomaristolla on perusteltu mahdollisuus suorittaa työnsä näyttelytoimikunnan antamissa puitteissa.

Tuomaristo tulee koota siten, että

- sen jäsenillä on riittävät tiedot kaikkien näyttelyssä esitettävien arvosteluosastoon sijoitettujen kokoelmien arvostelemiseksi,
- tuomariston puheenjohtajana toimii tehtävään pätevä tuomari,
- ainakin yhdellä tuomarilla tulee olla FIP:n näyttelytuomarin pätevyys,
- yksi tuomari voi olla kansallisessa näyttelyssä jostakin muusta maasta; liitto pyytää asianosaista liittoa nimeämään tuomarin,
- tuomaristosta muodostettaville tuomariryhmille voi tulla arvosteltavaksi korkeintaan 25 kokoelmaa päivässä.

Näyttelytoimikunta laatii yhdessä liiton filateelisen toimikunnan kanssa esityksen tuomariston kokoonpanoksi. Kansallisissa ja pohjoismaisissa näyttelyissä esitykseen voi sisältyä yksi tai useampi tuomariharjoittelija. Tuomariston nimittää liiton hallitus. Näyttelytoimikunta nimittää tuomariston sihteerin.

Kansallisen näyttelyn tuomariston puheenjohtaja nimitetään näyttelyn myöntämisluvan yhteydessä (katso luku 3). Muiden näyttelyiden tuomariston puheenjohtaja voidaan näyttelytoimikunnan aloitteesta nimittää muuta tuomaristoa aikaisemmin. Tuomariston puheenjohtajan tehtävät on kerrottu erillisessä liiton ohjeessa.

Liiton hallitus nimittää kansalliseen näyttelyyn tuomariston tueksi asiantuntija- eli eksperttiryhmän, jonka tehtävänä on väärenneiden sekä korjattujen ja väärin määriteltyjen kohteiden toteaminen FIP:n ohjeistuksen mukaisesti. Ryhmä toimii näyttelyn tuomariston alaisena ja raportoi sille. Eksperttiryhmään kuuluu kaksi tehtävään perehtynyttä ja siihen koulutettua ansioitunutta filatelista. Esityksen eksperttiryhmän kokoonpanosta tekee liiton filateelinen toimikunta kuultuaan liiton aitoutustoimikunnan puheenjohtajaa.

9. TUOMARISTON JA EKSPERTTIRYHMÄN KUSTANNUKSET

Näyttelyn järjestäjä vastaa tuomariston ja eksperttien kustannuksista lukuun ottamatta ulkomaisen tuomarin matkakuluja Suomeen. Järjestäjä vastaa tällöinkin Suomen sisäisistä matkakustannuksista tuomarin maahantulopaikkakunnalta näyttelypaikalle. Matkakulut korvataan liiton matkustusohjesäännön mukaan.

Tuomariston jäsenille ja eksperteille on järjestettävä hyvätasoinen hotellimajoitus yhden hengen huoneessa tai tarvittaessa puolisoineen kahden hengen huoneessa. Mahdollisuus yhteiseen ruokailuun (aamupala, lounas, välipala) on järjestettävä kaikkina näyttelypäivinä.

Tuomariston jäsenet ja ekspertit saavat kaksi näyttely- ja palkintoluetteloa. Samoin he saavat illalliskortin (tarvittaessa kaksi) näyttelyn palkintojenjakotilaisuuteen.

Tuomariston jäsenille ja eksperteille jaetaan kansallisissa näyttelyissä kunniakirja sekä kullattu hopeamitali ja muissa näyttelyissä hopeamitali. Tuomareiden mitaliin voidaan kaivertaa sana "Tuomaristo" tai "Jury".

Tuomariharjoittelijat kutsutaan kaikkiin niihin tilaisuuksiin, joihin koko tuomaristo kutsutaan. Tuomariharjoittelija vastaa omista matka- ja majoituskuluistaan. Näyttely kustantaa harjoittelijan ruokailun ja osallistumisen palkintojenjakotilaisuuteen.

10. NÄYTTEILLEASETTAJAN ETUUDET

Näytteilleasettaja on oikeutettu maksutta saamaan:

- kokoelmalleen myönnetyn palkinnon ja kunniakirjan (tai osallistumistodistuksen) sekä arvostelulomakkeen
- pääsylipun koko näyttelyn ajaksi
- näyttelyluettelon
- palkintoluettelon.

11. OSALLISTUMISMAKSUT

Näyttelytoimikunta veloittaa kilpailuluokkien näytteilleasettajilta kehysmaksun. Kutsuttujen osastossa ja nuorisoluokassa esitettäviltä kokoelmilta kehysmaksua ei peritä.

Kirjallisuusluokan kohteelta veloitetaan osallistumismaksu, joka on yhden kehyksen kokoelmien kehysmaksun suuruinen.

12. ARVOSTELUOSASTON PALKINNOT

Kansallisen näyttelyn suuri palkinto tulee olla arvokas taide-esine. Jos näyttelyssä on mestariluokka, palkinto myönnetään sen voittajalle. Jos mestariluokkaa ei ole, palkinto myönnetään näyttelyn korkeimman pistemäärän saamalle kokoelmalle. Mahdollinen tuomariston äänestys suoritetaan salaisena lippuäänestyksenä. Palkinnon voittaja julkistetaan näyttelyn palkintoillallisella. Muille mestariluokan kokoelmille jaetaan näyttelyn iso kultamitali sekä kunniakirja.

Kansallisissa näyttelyissä voidaan jakaa seuraavia palkintomitaleita:

- iso kultamitali (90 p.)
- kultamitali (85 p.)
- iso kullattu hopeamitali (iso vermeil) (80 p.)
- kullattu hopeamitali (vermeil) (75 p.)
- iso hopeamitali (70 p.)
- hopeamitali (65 p.)
- hopeoitu pronssimitali (60 p.)
- pronssimitali (50 p.)
- osallistumistodistus (alle 50 p.)

Alueellisissa ja kerhonäyttelyissä voidaan jakaa seuraavia palkintomitaleita (mitaliluokkien pisterajat ovat viisi pistettä alemmat kuin kansallisissa näyttelyissä):

- kultamitali (80 p.)
- iso kullattu hopeamitali (iso vermeil) (75 p.)
- kullattu hopeamitali (vermeil) (70 p.)
- iso hopeamitali (65 p.)
- hopeamitali (60 p.)
- hopeoitu pronssimitali (55 p.)
- pronssimitali (45 p.)
- osallistumistodistus (alle 45 p.)

Yhden kehyksen laajuisille kokoelmille jaetaan kunniakirjat, joista ilmenee kokoelmalle myönnetty pistemäärä. Lisäksi kokoelmille voidaan jakaa näyttelyn muistomitali tai -esine. Yhden kehyksen laajuisia kokoelmia ei sijoiteta palkintoluokkiin.

Nuorisofilatelian luokassa korkein jaettava mitali on iso kullattu hopea (iso vermeil).

Tuomariston myöntämän mitalitason tulee aina ilmetä mitaliin liittyvästä kunniakirjasta, poikkeuksena yhden kehyksen kokoelmat.

Näyttelytoimikunta asettaa tuomariston käyttöön aina riittävän määrän yllä mainittuja mitaleita. Mitaleista tulee ilmetä näyttelyn nimi ja niihin tulisi myös kaivertaa mitalinsaajan nimi. Mitaleiden ei välttämättä tarvitse olla nimensä mukaista metallia.

Tuomaristo voi jakaa kunnia- ja kannustuspalkintoja, jos näyttelytoimikunta antaa sellaisia tuomariston käyttöön. Lisäksi tuomaristo voi myöntää tuomariston onnitelut (felicitations) kokoelmille erinomaisesta tutkimuksesta tai omaperäisyydestä. Tuomariston onniteluja ei samalle kokoelmalle voi antaa toista kertaa, ellei siihen sisälly täysin uutta tutkimusta.

13. VAKUUTUKSET

Näytteilleasettajalla on vastuu näyttelykokoelmansa vakuuttamisesta. Näyttelytoimikunnan velvollisuutena on kuitenkin huolehtia näyttelypaikan vartioinnista ja paloturvallisuudesta kaikkien näyttelyyn jätettyjen kokoelmien osalta koko näyttelyn ajan.

14. KOKOELMIEN PALAUTUS

Ellei näytteilleasettaja nouda kokoelmaansa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä, näyttelytoimikunta palauttaa näyttelyyn jätetyt kokoelmat mahdollisimman pian näyttelyn päätyttyä näytteilleasettajan kustannuksella.

15. NÄYTTELYKOKOELMAN PÄTEVÖITYMINEN

Kansallisessa tai pohjoismaisessa näyttelyssä vähintään kullatun hopeamitalin (ainakin 75 pistettä) saanut kokoelma voi osallistua FIP:n tai FEPA:n hyväksymään kansainväliseen näyttelyyn.

Kansallisessa näyttelyssä vähintään suuren hopeamitalin (ainakin 70 pistettä) saanut kokoelma voi osallistua pohjoismaiseen näyttelyyn. Tästä säännöstä poikkeaminen on sallittua erityistapauksissa pohjoismaisten näyttelyiden näyttelysääntöjen mukaisesti.

Kansallisessa näyttelyssä ikäryhmässä A vähintään 70 pistettä sekä ikäryhmässä B tai C vähintään vähintään 75 pistettä saanut nuorisokokoelma voi osallistua FIP:n tai FEPA:n hyväksymään kansainväliseen näyttelyyn.

Kansallisessa näyttelyssä ikäryhmässä A tai B vähintään 60 pistettä sekä ikäryhmässä C vähintään 65 pistettä saanut nuorisokokoelma voi osallistua pohjoismaiseen näyttelyyn.

Kirjallisuusluokkaan osallistuminen pohjoismaisessa tai FIP:n tai FEPA:n hyväksymässä näyttelyssä ei edellytä aikaisemmin saatua palkintoa.

16. TÄYDENTÄVIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

Aitoutetut kohteet tulee näyttelylehdellä merkitä kirjaimella "e". Aitoutustodistusten tulee olla tuomariston saatavilla.

Näytteilleasettaja sitoutuu näyttelykokoelmaansa esittämään vain omistamiaan kohteita.

Kokoelman saa ilmoittaa näyttelyyn salanimellä. Näyttelytoimikunta sekä tuomariston puheenjohtaja on kuitenkin oikeutettu saamaan tietoonsa kunkin näytteilleasettajan henkilöllisyyden.

Mikäli näyttelyn yhteydessä järjestetään liiton kokouksia (liittokokous, hallituksen kokous, aitouttajien kokous jne.) sovitaan liitolle aiheutuvista kustannuksista kirjallisesti etukäteen. Lähtökohta on, että liittokokousedustajilla on vapaa pääsy kokoukseen.

17. SÄÄNTÖJEN NOUDATTAMINEN JA TULKINTA

Näiden sääntöjen tulkintakysymykset ratkaisee liiton hallitus.

18. SÄÄNTÖJEN VOIMASSAOLO

Suomen Filatelistiliitto ry:n hallitus on hyväksynyt nämä yleissäännöt 23.10.2025.